

קאוצ'ינג על פי הקבלה, חלק ב' · שיעור עשירי: על מנת להשפיע

כלל גדול בתורה

שיעור 10 מתוך 10 בקורס קאוצ'ינג על פי הקבלה, חלק ב'. הסרטון המלא, ומתחתיו השיעור כתוב ומעובד לקריאה.

משהו חסר

בשיעור הזה, החותם את החלק השני של הקורס, נלמד את היסוד שעליו עומדת כל חכמת הקבלה: הבורא ברא בנו רצון לקבל, וכל עבודת האדם בעולמו היא להפוך אותו לרצון להשפיע. בעקבות הקדמתו של בעל הסולם לספר הזוהר נראה כיצד ההיפוך הזה מקרב את האדם אל בוראו, בונה אהבה בין אדם לחברו ובין איש לאשתו, ומוריד שפע לעולם כולו.

היום אנחנו לומדים קבלה נטו. דמיינו שאנחנו יושבים יחד על צלע של הר גבוה, ומולנו ים עצום עד האופק, ובשקט הזה אני רוצה ללמוד איתכם בעזרת ה' יתברך את ההקדמה של בעל הסולם, הרב יהודה לייב אשלג זכר צדיק וקדוש לברכה, מגדולי המקובלים שפירשו את הזוהר הקדוש. הוא פירש את ספר הזוהר כולו, וכתב לו הקדמה ארוכה שטמונים בה אוצרות. אנחנו עוברים עליה בעיון ולוקחים ממנה את לב הדברים. בעל הסולם מעלה שם שאלות רבות, ובמרכזן השאלה על תכליתו של האדם בבריאה, על הכוונה שבגללה ברא הקדוש ברוך הוא את האדם.

השאלה הזאת איננה עניין לפילוסופים בלבד. מסתובבים היום אנשים רבים שיש להם הכל. מבחינה כלכלית הכל בסדר, הזוגיות בסדר, הילדים בסדר, ומעמדם בחברה מכובד. ופתאום אתה פוגש אדם כזה בשיעור של קבלה. אתה שואל אותו מה קרה, והוא עונה במילה אחת: משהו חסר.

כשאדם אומר שמהו חסר, הוא בעצם אומר שכל מה שיש לו איננו העיקר. כל זה יכול ללוות את התכלית ויכול לסייע לה, אבל התכלית עצמה עדיין רחוקה ממנו. מי שמרגיש שמהו חסר, עדיין לא הגיע אל הנחלה שלו. וכשאדם מגיע אל המקום שלו, אל הנחלה, הוא מלא שמחה, והכל אצלו טוב ומתוק, משום שהוא נגע בנקודה.

עונה הרב אשלג: כשעלה במחשבתו של הקדוש ברוך הוא לברוא את העולם, עמד לנגד עיניו דבר אחד. הקדוש ברוך הוא טוב ומטיב, כל כולו השפעה, והוא ברא את האדם במטרה אחת ויחידה: להשפיע לו, לתת לו ולהעניק לו רק טוב. בעולם הזה הוא מעניק לנו כפי הכלים שיש בעולם הזה, אבל עיקר ההטבה נמצא בעולמות שמעבר לעולמנו, בעולם הבא.

וכאן, אומר הרב אשלג, מונח דבר עמוק מאוד. כדי שהאדם יוכל לקבל את ההטבה הזאת, היה הקדוש ברוך הוא צריך לברוא יש מאין, והיש מאין הזה הוא הרצון לקבל. לפני שנבראו העולמות ונברא האדם, לא היה בקדוש ברוך הוא עצמו שום רצון לקבל, שהרי אין לו ממי לקבל. הוא היה, הווה ויהיה, קדמון לכל הקדמונים. החידוש של הבריאה הוא בכך שברא אדם בעל גוף, ובו רצון לקבל את ההטבה האלוקית. כך כותב בעל הסולם: "מחשבת הבריאה שהיא בכדי להנות לנבראיו, בראה בהכרח מידת רצון לקבל ממנו ית' את כל הנועם והטוב הזה שחשב בעדם", ומסיק ש"כל החומר כולו, מתחילתו עד סופו, שבבריאה המחודשת, הוא רק הרצון לקבל" (הקדמה לספר הזוהר, אות ז).

לא בכדי תינוק נולד כשידיו קפוצות. אמרו חז"ל: "כשאדם בא לעולם ידיו הן קפוצות, כלומר כל העולם כלו שלי הוא, אני נוחלו" (קהלת רבה ה, יד). התינוק בא לבלוע את העולם כולו, משום שבשורש שלנו יש מנגנון שהקדוש ברוך הוא ברא בנו, רצון לקבל את ההטבה הזאת ואת השפע הזה.

דומם, צומח, חי ומדבר

ועכשיו שימו לב היטב. מבאר הרב אשלג שהבריאה כולה מתחלקת לארבע מדרגות: דומם, צומח, חי ומדבר. אלה ארבע דרגות של רצון לקבל, ובהן מתחלקים כל העולמות (הקדמה לספר הזוהר, אות לד).

כדי להבין זאת, נתבונן מאין נוצרת התנועה. אנחנו נעים תמיד לעבר מטרות, לעבר מקומות שבהם אנחנו רוצים להתמלא. הרצונות שלנו הם בעצם חסרונות. אני חסר, החיסרון מוליד רצון, ואני הולך למלא אותו. אני רעב, הרעב מוליד רצון לאכול, אני נכנס למסעדה, קונה משהו ואוכל. ככל שהתנועה גדולה יותר, היא מעידה על רצונות גדולים יותר ועל חסרונות גדולים יותר. בלשונו של בעל הסולם: "כי הרצון לקבל מוליד צרכים, והצרכים מולידים תנועות" (שם, אות לה).

הדומם הוא הרצון הקטן ביותר לקבל, ולכן אין בו תנועה כלל. הצומח הוא מדרגה גבוהה ממנו. יש בו תהליך של צמיחה ויש בו חיות. העץ נותן פירות ויש בו גם פסולת, והוא כבר זקוק לגשם ולדברים רבים. הרצון לקבל שבו גדול יותר, אבל עדיין בממדים קטנים.

בעולם החי הרצון לקבל גדול עוד יותר, והתנועה גדולה יותר. ובכל זאת מבאר הרב אשלג שבעלי החיים סובבים סביב עצמם, ואין בהם רגש של הזולת, "שאין בהם שום הכנה להצטער בצרת חברו או לשמוח בשמחת חברו" (שם, אות לז). כלב שרואה אצל חברו מלונה מפוארת, אין הדבר נעשה לו חיסרון. יש בו רצון לקבל בכמות גבוהה, התנועה שלו גדולה ויצר ההישרדות שלו חזק, אבל כל בעל חי סובב סביב עצמו בלבד.

וכאן אנחנו עולים אל המדבר. אצל האדם הרצון לקבל עצום עד שאי אפשר לתאר אותו במילים. האדם קיבל כלי של רצון לקבל גדול מכולם, משום שהוא עומד במדרגה הגבוהה ביותר. ואצלו לא די בחסרונות שלו עצמו. בגלל מידות רעות של קנאה ותאוה, ששורשן ברצון לקבל, הוא נעשה חסר גם את מה שיש לחברו. כך כותב בעל הסולם על האדם, שהוא "נמצא חסר גם בכל מה שיש לזולתו ומתמלא קנאה לרכוש לו כל הישות שנמצאת בזולתו... עד שהוא רוצה לבלוע כל הישות שבעולם כולו" (שם, אות לח).

מדובר במפלצת ענק, שהעולם כולו לא יספיק לה. מי שמכיר אנשים בעלי הון עתק יודע על מה אני מדבר. יש אנשים שעושרם בסדרי גודל שקשה לתפוס, ואתה רואה אותם קמים בארבע לפנות בוקר ונלחמים בטלפון על עסקה, כאילו אין להם מה לאכול בבית. זה הרצון לקבל, הרצון לבלוע עולם שלם. בעל חיים אינו צובר הון ואינו כובש עולמות. רק אצל המדבר מצוי הרצון העצום הזה, וכשהוא משתחרר בלי רסן, הוא מסוגל להביא חורבן על רבים.

ושורשו של הרצון הזה גבוה מאוד. אנחנו רוצים לקבל את ההטבה של הקדוש ברוך הוא במלואה, וההטבה שלו היא בממדי ענק, עד העולם הבא. מי שאינו רוצה, אינו מקבל, ולכן ברא הבורא באדם מנגנון של רצון לקבל. האדם הולך וגדל ומתפתח, ובכוח המשיכה הזאת עליו לקבל כראוי את העולם הזה ולקבל את העולם הבא. ומיד נראה מהי התכלית שלו.

שתי מערכות

שימו לב מה עשה הקדוש ברוך הוא בבריאה של יש מאין. הוא ברא שתי מערכות. מערכת אחת היא ארבעת העולמות של הקדושה: אצילות, בריאה, יצירה ועשייה. וכנגדם ברא ארבעה עולמות של טומאה, שנקראים סטרא אחרא, בסוד הכתוב "גם את זה לעמת זה עשה האלהים" (קהלת ז, יד). מבאר בעל הסולם שהקדוש ברוך הוא הטביע את הרצון להשפיע במערכת הקדושה, ואת הרצון לקבל לעצמו נתן במערכת הטומאה (הקדמה לספר הזוהר, אות י).

המערכת השמאלית היא שבונה את הגוף. מרכז הרצון שלנו לקבל מתבטא בגוף. הגוף רוצה כל הזמן. הוא רוצה לאכול ולשתות ולישון, הוא רוצה כבוד וכסף ונוחות, ושוב רוצה ושוב רוצה. זה טבעו של הגוף. הוא נמשך דרך העולמות של הטומאה, והוא כולו קבלה, רצון לקבל. ומן העולמות של הקדושה נבראה בנו הנשמה, על מדרגותיה: נפש, רוח, נשמה, חיה ויחידה. אלה המדרגות שעלינו להתפתח בהן.

מבאר בעל הסולם שירדנו לעולם עם נקודה אחת, והיא נקראת הנקודה שבלב. בלב, שבו מתבטא הרצון לקבל בעוצמה הגדולה ביותר, טמונה נקודה קטנה של קדושה, והיא הולכת ומתפתחת.

עד גיל שלוש עשרה אצל הבנים, ושנים עשרה אצל הבנות, האדם הוא כולו קבלה, וסובב רק סביב עצמו, כמו שנאמר: "ועיר פרא אדם יולד" (איוב יא, יב). לכן אין דורשים מן הילד לקיים מצוות עד שיגדל, שהרי עדיין אין בו הכלים לכך. רק כשאנחנו מתבגרים ומקבלים כוח מעולמות הקדושה לפעול, מתחילים לדבר איתנו על תורה ומצוות, שבעומקן הן תחילתה של הנתינה. כותב בעל הסולם שהגוף "נשאר משועבד תחת המערכה ההיא עד י"ג שנה", ומשם והלאה, על ידי עסק המצוות, "שעוסק על מנת להשפיע נחת רוח ליוצרו, הוא מתחיל לטהר הרצון לקבל לעצמו המוטבע בו ומהפכו לאט לאט על מנת להשפיע" (הקדמה לספר הזוהר, אות יא).

יש סדר שלם של עלייה במדרגות, ואין כאן המקום להאריך בו. כל זה הקדמה. הנקודה העמוקה שאני רוצה להגיע אליה היא אחרת.

הבבואה שבאגם

הרצון שלנו לקבל גרם לפירוד מן הקדוש ברוך הוא. אותו מנגנון שהבורא ברא בנו, הוא עצמו יוצר את כל המרחק. כדי להבין זאת נתבונן במה שיוצר אחדות. בקבלה זה נקרא השתוות הצורה, ופירושו פשוט. בין איש

לרעהו, בין בני זוג ובין חברים, כשאנחנו אוהבים אותם דברים, רוצים אותם דברים והתכונות שלנו דומות, אנחנו קרובים ואוהבים. וככל שיש בנו יותר דברים הפוכים זה מזה, כך אנחנו נפרדים. כך נוצרים גירושים: דבר אחד שרואים הפוך, ועוד דבר שמרגישים הפוך, ועוד דבר ועוד דבר, עד שהקשר נגמר. ולהפך, כל פעולה שאנחנו עושים יחד, כל מטרה משותפת, מוסיפה עוד השתוות צורה. כך כותב בעל הסולם על שני אנשים, ש"בהיותם שווים בצורתם איש לרעהו, שאוהב כל מה שחברו אוהב ושונא כל מה שחברו שונא וכדומה, נמצאים אוהבים זה את זה ודבוקים זה בזה" (הקדמה לספר הזוהר, אות ח).

ועכשיו שימו לב. הקדוש ברוך הוא משפיע במאה אחוז ומטיב במאה אחוז, ואנחנו נבראנו עם מנגנון של מאה אחוז קבלה. יוצא שיש פירוד מוחלט בינינו לבין ה'. זו מתמטיקה פשוטה: ככל שהרצון לקבל גדל בנו, כך אנחנו מתרחקים.

שגור בשם הבעל שם טוב הקדוש הסבר נפלא לפסוק "כמים הפנים לפנים כן לב האדם לאדם" (משלי כז, יט). אדם עומד מול אדם ורואה בו את בבואתו, בבואה גדולה. כשהוא מתכופף, גם הבבואה מתכופפת וקטנה. ככל שהוא מתכופף יותר היא קטנה יותר, עד שהוא נוגע כמעט במים, ואין עוד בבואה מולו. יש השתוות צורה גמורה. כך בין איש לאשתו ובין אדם לחברו. כשאתה מגדיל את עצמך על חברך, ומודיע שאתה מבין הכל ושאתה הגאון, גם חברך מגדיל את עצמו מולך, ועל כל מה שתאמר הוא יאמר את ההפך. כך נוצר פירוד. וכשאתה מקטין את עצמך, הולך וקטן, גם חברך מקטין את עצמו, עד שאתם מגיעים לאחדות. זו השתוות הצורה.

אומרים המקובלים שעבודת האדם, מיום שמתחילה הבגרות בגיל שלוש עשרה או שתיים עשרה, היא אחת: להפוך את עצמנו מרצונות לקבל לרצונות לתת. ככל שהאחוזים האלה גדלים, נוצרת השתוות הצורה. כך הגיעו הנביאים לפסגות. משה רבנו הגיע להשתוות צורה גמורה עם הקדוש ברוך הוא, ועל מדרגה כזאת נאמר: "אני אמרתי אלהים אתם ובני עליון כלכם" (תהלים פב, ו). אלה דברים מבהילים. משה רבנו עמד על ההר ארבעים יום וארבעים לילה, "לחם לא אכל ומים לא שתה" (שמות לד, כח), משום שהגיע להשתוות צורה מוחלטת.

ודווקא שם, בפסגה, כשנגזרה כליה על העם בחטא העגל, ומשה עומד לבקש עליהם, הוא אומר: "ועתה אם תשא חטאתם, ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת" (שמות לב, לב). כל ההיסטוריה שלו, כל גדולתו וכל מעמדו, הוא מוכן למחוק. כביכול אומר משה לקדוש ברוך הוא: כל המעמד שלי הוא על מנת להשפיע, על מנת

לתת. אין לי מעצמי כלום, רק עם ישראל, רק נתינה. ואם העם הזה אינו מתקיים, אין לי צורך בכל השאר. משה רבנו הגיע למאה אחוז השפעה, וממילא הגיע להשתוות הצורה עם הקדוש ברוך הוא.

חלק אלוה ממעל

עכשיו נבין את אותם אנשים שאומרים שמהשו חסר. מה שחסר להם הוא הקשר עם היצרן. זה דומה למכשיר חשמלי שהוצאנו את התקע שלו מן השקע. אילו יכול היה לדבר, היה אומר שחסר לו משהו. ודאי שחסר, הוא מנותק מן החשמל. ככל שאנחנו בפירוד מן האלוקות, נרגיש ריקים ומתוסכלים, נהיה מבולבלים ולא נראה נכון את המציאות. וככל שנהיה קרובים יותר לקדוש ברוך הוא, בהשתוות צורה גדולה יותר, תשרה עלינו שלוה, ונרגיש ביטחון ועוצמה, כאילו האלוקות זורמת בנו.

נאמר באדם הראשון: "ויפח באפיו נשמת חיים" (בראשית ב, ז). כותב בעל התניא שהנפש האלוקית שבישראל "היא חלק אלוה ממעל ממש", ומביא על כך את לשון הזוהר: "מאן דנפח מתוכיה נפח", ומפרש: "מתוכיותו ומפנימיותו" (תניא פרק ב). הקדוש ברוך הוא נפח בנו חלק ממנו, ורק ברא בנו מנגנון של רצון לקבל.

הרצון לקבל, בשורשו, נברא כדי לקבל את כל השפע. והדרך לקבל את כל השפע היא הפוך על הפוך. מתחילים לעבוד, לצאת מתוך העולם של האגואיזם, מתוך האגו. זה נקרא שבירת הקליפות.

ובצורה פשוטה וברורה: בחכמת הקבלה ההבדל בין טומאה לטהרה הוא נטילה ונתינה. אין כאן משחקים. כל מי שנותן, מעניק ומשפיע, נמצא בהשתוות צורה גדולה יותר עם הקדוש ברוך הוא, קרוב יותר אל הקדושה, והוא חלק ממנה. וככל שאדם נוטל יותר ורוצה לקחת לעצמו יותר, הוא קרוב יותר אל הטומאה. הקליפות, שהן הטומאה הגדולה ביותר, הן מאה אחוז קבלה, רק לקחת. כך כותב בעל הסולם: "הוא ית' אין לו שום ענין של קבלה אלא רק להשפיע לבד, והקליפות אין להן שום ענין של השפעה רק לקבל לעצמן להנאתן בלבד, ואין הפכיות גדולה מזו" (הקדמה לספר הזוהר, אות י). ולעומתן, הצדיקים הגדולים שהגיעו לפסגות הם מאה אחוז קדושה, מאה אחוז נתינה.

שני מעגלים

ועכשיו שימו לב מה עשה הקדוש ברוך הוא במסלול הזה של התיקון. הוא ברא לנו שני מעגלים. מעגל אחד נקרא בין אדם לחברו, והמעגל השני בין אדם למקום. הקדוש ברוך הוא יודע שהמרחק בין האדם אליו גדול, ולכן יצר מעגל ראשון, שהוא עולם האימונים. כאן אנחנו מתאמנים על מנת להשפיע, עד שנגיע אל השורש הגדול, אל התיקון הגדול, להשפיע לה'.

יש כאן נקודה פרדוקסלית. הקדוש ברוך הוא אינו צריך דבר, ואין לו שום צורך בנו, כמו שנאמר: "אם חטאת מה תפעל בו... אם צדקת מה תתן לו" (איוב לה, ו, ז). ומצד שני, אנחנו מצווים להגיע למדרגה שבה, כלשון המשנה, "כל מעשיך יהיו לשם שמים" (אבות ב, יב). לשם שמים פירושו על מנת להשפיע נחת רוח לה'. ונחת הרוח הזאת נעשית כשאנחנו נדמים לו יותר ויותר.

ככל שהבן דומה יותר לאביו, כך האב קרוב אליו יותר. כמה ויכוחים יש בבית על השאלה למי דומה הילד. האב אומר שהילד דומה לו, והאם אומרת שהוא דומה לה. לכאורה אין בזה שום נפקא מינה, אבל כשהבן דומה לי, הוא קרוב אליי יותר. כך גם עם הקדוש ברוך הוא. אמרו חז"ל: "מה הוא חנון ורחום, אף אתה היה חנון ורחום" (שבת קלג, ב). ככל שאנחנו מתעלים ונדבקים במידותיו, כך אנחנו עושים לו נחת רוח.

פנימיות התורה

בעל הסולם מביא בהקדמתו את דברי תיקוני הזוהר, שתולים את הצרות הקשות הבאות על העולם בסיבה אחת: שאין עוסקים בחכמת הסוד ואין לומדים קבלה. כך נאמר שם על אלה "דעבדין לאורייתא יבשה, ולא בעאן לאשתדלא בחכמה דקבלה", שעושים את התורה יבשה ואינם רוצים להשתדל בחכמת הקבלה: "וי לון דגרמין עניותא וחרבא וביזה והרג ואבדן בעלמא" (תיקוני זוהר, תיקון ל, עג, ב), אוי להם שגורמים עוני וחרב, ביזה והרג ואבדן בעולם. ובאותו מקום נאמר על הדור: "כל חסד דעבדין לגרמייהו עבדין", כל החסד שהם עושים, לעצמם הם עושים.

קבלה היא הנשמה של התורה. לתורה יש כביכול גוף ויש לה נשמה, ובשפת הקבלה זה נקרא חיצוניות ופנימיות. כל דבר בעולם בנוי מחיצוניות ופנימיות, כמו אגוז, שיש לו פרי ויש לו קליפה. ובכללות העולם, כותב בעל הסולם, ישראל נחשבים לפנימיות העולם ואומות העולם לחיצוניות. ובתוך כל אחד מהם יש שוב פנימיות וחיצוניות, וגם

באומות העולם יש פנימיות, והם חסידי אומות העולם (הקדמה לספר הזוהר, אות סו). ובתורה, הפנימיות היא חכמת הסוד.

חכמת הסוד עוסקת בכוונות, כלומר כיצד אעשה נחת רוח לה' בצורה הנפלאה ביותר. זה נקרא לשמה, לשם ה'. ואילו הפשט ברובו הגדול עוסק בסדרי החיים: שור שנגח את הפרה, מי משלם למי וכמה משלמים. כשאנחנו מזניחים את הפנים, ואומרים שאין צורך ללמוד סוד ואין צורך להתאמץ כל כך בעשיית נחת רוח לה', והעיקר שנהיה אנשים טובים, אנחנו מחלישים את הלב. ומבאר בעל הסולם שכאשר ישראל משפילים את מעלת פנימיות התורה, הם גורמים שגם החיצוניות שבעולם תשפיל אותם ותזלזל בהם, וכשהם מגבירים את עסקם בפנימיות התורה ומחשיבים אותה, מתעלה גם מעלתם בעיני העולם (שם, אות סט).

ואותו דבר, אומר בעל הסולם, מתרחש בתוך כל אחד מאיתנו (שם, אות עא). כשאנחנו מפתחים את הגשמיות שבנו, את הגוף ואת העל מנת לקבל שבנו, ומזניחים את הנשמה, את הנקודה שבלב שרוצה לתת, החיצוניות שבנו מתגברת על הפנימיות. וכשאנחנו מתחילים להחשיב את הפנימיות, להעריך אותה וללמוד אותה, הפנימיות שבנו מתגברת. העבודה שלנו היא בדיוק ההפך מן הטבע: לקחת את המנגנון של הרצון לקבל ולהפוך אותו, מלקבל לתת.

על רגל אחת

הגמרא מספרת על גוי שבא להתגייר. הוא בא לפני שמאי ואמר לו: "גיירני על מנת שתלמדני כל התורה כולה כשאני עומד על רגל אחת". שמאי דחה אותו. בא לפני הלל, וגייר אותו הלל ואמר לו: "דעלך סני לחברך לא תעביד, זו היא כל התורה כולה, ואידך פירושה הוא, זיל גמור" (שבת לא, א). מה ששנוא עליך, אל תעשה לחברך. זו כל התורה כולה, והשאר הוא פירושה, לך ולמד.

ודאי שהלל התכוון לאותו מאמר מפורסם של רבי עקיבא: "ואהבת לרעך כמוך, רבי עקיבא אומר זה כלל גדול בתורה" (ספרא קדושים ד, יב). יש לעיין כאן בשני דברים. הדבר הראשון, שהלל בחר לומר זאת בלשון של שלילה, מה ששנוא עליך אל תעשה לחברך, ולא אמר לו בפשטות ואהבת לרעך כמוך. והדבר השני, הלשון ואידך זיל גמור, לך ולמד, שהרי הגר ביקש לשמוע את כל התורה כולה על רגל אחת.

ונראה שהלל ראה לפניו אדם שבא מבחוץ, מן החיצוניות של העולם, ועדיין לא הורגל בעולם של נתינה. עם אדם כזה אי אפשר להתחיל מן הקצה, מן המצווה של ואהבת לרעך כמוך, מלהעניק, להשפיע ולתת. אצלו מתחילים בצעד הראשון: אל תעשה רע לאחר. אחרי שתשלים את עצמך בזה, תוכל להתחיל להשפיע טוב לאחר. וזו כוונת זיל גמור: לך והמשך בדרך, עד שתגיע אל המדרגה של ואהבת לרעך כמוך. וכך גם שבע מצוות בני נח, שניתנו לאנושות כולה, רובן איסורים, ועניינן שלא להשחית את העולם: לא לרצוח ולא לגזול. זה השלב של סור מרע.

אבל עם ישראל כבר נושא בתוכו את הנקודה שבלב. יש לנו בכוח את העל מנת להשפיע, משום שאנחנו חלק אלוה ממעל, ורק נברא לנו מנגנון של על מנת לקבל. במהותו של יהודי טבוע העל מנת להשפיע, ככתוב: "בנים אתם לה' אלהיכם" (דברים יד, א). אנחנו בנים של מלך מלכי המלכים, הקדוש ברוך הוא, והבן דומה לאביו. ליהודי אפשר לומר מיד ואהבת לרעך כמוך, ולהתחיל איתו ישר בעשה טוב.

ועכשיו נבין את דברי רבי עקיבא. לפי הפשט הפשוט, כלל גדול פירושו דבר שאתה מוצא בתוך פרטים רבים, בהלכות ובתרי"ג המצוות. אדם הולך ברחוב ורואה אופניים שנשכחו. התורה מצווה עליו לקחת אותם, לשמור אותם בביתו ולתלות מודעות ברחובות, כדי להשיב את האבדה לבעליה: "השב תשיבם לאחריך" (דברים כב, א). ואם ימשיך ללכת ולא ירים אותם, הוא עובר על לאו מן התורה: "לא תוכל להתעלם" (שם, ג). כל זה נובע מן המצווה של ואהבת לרעך כמוך, מן האכפתיות לממונו של חברך.

וכך כל העניין של "כי תראה חמור שנאך רבץ תחת משאו וחדלת מעזב לו, עזב תעזב עמו" (שמות כג, ה). אתה נוסע בדרך ורואה אדם תקוע, ואתה צריך לעצור ולעזור לחלץ אותו. וכך האיסור לגזול את חברך. יש מצווה להלוות לחבר בשעת דחקו, "אם כסף תלוה את עמי" (שמות כב, כד), ויש מצווה לתמוך באדם שירד מנכסיו ולהחזיר אותו אל המסלול, "והחזקת בו" (ויקרא כה, לה). כל עולם החסד, רוב רובן של ההלכות, סובב סביב הנתינה וההשפעה. זה כלל גדול בתורה על פי הפשט, יסוד שחוזר במקומות רבים בתורה. ועל פי העומק שאנחנו לומדים היום, כלל גדול בתורה פירושו שהתורה כולה, בשורשה, עומדת על הרעיון של על מנת להשפיע.

רוח הבריות נוחה הימנו

עכשיו נוכל להבין דבר נפלא שגילו לנו רבותינו: "כל שרוח הבריות נוחה הימנו, רוח המקום נוחה הימנו" (אבות ג, י). לכאורה אין קשר בין הדברים, ואפשר היה לחשוב שאדם נעים הליכות, שהבריות אוהבות אותו, אינו בהכרח אהוב גם למעלה. אבל לפי מה שאנחנו לומדים היום, הדברים נפלאים.

בני אדם ביקורתיים מאוד. הם מסתכלים על כל צעד ושעל של חברים, ומצד הרצון לקבל יש בהם לפעמים אכזריות גמורה. אדם שהצליח שכולם יאהבו אותו, ודאי עבד על עצמו. ובני אדם אוהבים את מי שנותן. מכל הדודות והדודים של ילדותנו, נשארה בזיכרון דווקא הדודה שבכל פעם שהגיעה שמה לנו שטר בכיס, והדוד שבא, חיבק, נישק ונתן ממתק. הדודים שבאו ולא ראו אותנו כלל, נשכחו מזמן. בני אדם אוהבים את מי שמשפיע ונותן, ומתרחקים ממי שרק לוקח ומקבל ואינו משפיע לאחר.

אם כן, אדם שהגיע למצב שרוח הבריות נוחה הימנו, ודאי השפיע, נתן והעניק, ועבד על מידותיו. לכן נוצרה אצלו השוואת הצורה עם הבריות, וממילא נוצרה השוואת צורה עם הקדוש ברוך הוא. הוא פיתח את הנקודה שבלב והגיע באחוזים גבוהים אל העל מנת להשפיע. מאליו נכנס אל השוואת הצורה עם ה', והקדוש ברוך הוא אוהב את מי שדומה לו. זה הסוד הגדול של מה שאנחנו לומדים כאן: כל התיקון שלנו הוא על מנת להשפיע.

להישאר עובר

רבותינו הוסיפו דברים חריפים עוד יותר, שנראים במבט ראשון מוגזמים, וודאי נאמרו כדי להמחיש לנו את עומק העניין. בגמרא נאמר: "וכל העושה שלא לשמה, נוח לו שלא נברא" (ברכות יז, א). ובמדרש אמר רבי יוחנן על הלומד שלא לעשות: "נוח לו שנהפכה שליתו על פניו ולא יצא לאויר העולם" (ויקרא רבה לה, ז). לכאורה זו קללה קשה מאוד, שבגלל שאדם לא למד כראוי, מוטב היה לו שלא ייוולד כלל.

אבל לפי מה שאנחנו מסבירים כאן, הדברים נפלאים. העובר הוא מאה אחוז קבלה. הוא רק לוקח מאמו. כשהוא נולד, ירצה או לא ירצה, הוא כבר נותן. הוא קטן וחמוד ומתוק, ונותן לאמו שמחה גם בלי כוונה. אבל בהיותו עובר הוא רק מכביד עליה ולוקח. וזו כוונת רבותינו: אם יצאת לאויר העולם ונשארת באותו מצב, לא נהפכת למשפיע ונשארת כל הזמן רק מקבל, נשארת עובר. ואם כן, כל הסיבוב הזה של שבעים או שמונים שנה בעולם היה לשווא, שהרי נשארת במדרגה של עובר.

שלא לשמה פירושו שאדם לומד תורה כדי שיקראו לו רבי, כדי שיתעשר, כדי שיהיה בריא, כדי שיצליח. שוב הוא עובד את עצמו. זה נקרא שלא לשמה, שלא לשם ה', ולא על מנת להשפיע נחת רוח ליוצרנו.

כאן הסוד הגדול. יכול אדם להיות בן ארבעים וחמישים, ועדיין ילד קטן שלא הגיע לבר מצווה. הוא עדיין במצב של "ועיר פרא אדם יולד", רק קבלה. ומגלה לנו בעל הסולם שכשאדם נעשה מודע למציאות חדשה, שכל

מטרתו בעולם הזה היא להשפיע, הוא ירגיש זאת בפועל. כשישפיע לשמה, יתחבר, וזה החיבור שעליו אנחנו מדברים. זה מה שאנשים מתכוונים אליו כשהם אומרים שמהו חסר. חסרות בנו התכונות של ה', שהוא רחום ואנחנו עדיין לא רחומים, שהוא חנון ואנחנו עדיין לא חנונים. חסר בנו הדמיון ליצרנו, ולכן חסרה לנו השוואת הצורה, וממילא חסרים לנו הרוגע, השלווה והטוב.

החוט המשולש

בזוהר הקדוש נאמר: "תלת דרגין אינון מתקשרן דא בדא, קודשא בריך הוא, אורייתא, וישראל" (זוהר ח"ג עג, א), שלוש מדרגות קשורות זו בזו: הקדוש ברוך הוא, התורה וישראל. ושגור בפי הכל שישראל ואורייתא וקודשא בריך הוא חד. יש ביניהם השתוות צורה מוחלטת, ואחדות נוצרת מתוך מכנה משותף אחד גדול. המכנה המשותף לקדוש ברוך הוא, לתורה ולישראל הוא על מנת להשפיע.

המטרה השורשית של עם ישראל בבריאה היא להשפיע, כמו שנאמר: "ואתנך לברית עם לאור גוים" (ישעיה מב, ו). הקדוש ברוך הוא כולו השפעה. הוא משפיע גלקסיות וכוכבים, חמצן ומזון, ו"בטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית" (ברכת יוצר אור). זו הזרמה בלתי פוסקת של שפע ושל טוב. והתורה על אותו משקל.

התורה כולה עומדת על ואהבת לרעך כמוך. בעל הסולם מבאר במאמר מתן תורה שאילו ציבור שלם היה מסתלק מעיסוקיו לצורכי עצמו, וכל מעייניו היו לעמוד על המשמר שלא יחסר דבר לחבריו, שוב לא היה שום יחיד צריך לדאוג לקיומו, שהרי ציבור שלם של אוהבים נאמנים עומד על המשמר שלא יחסר לו כלום (מאמר מתן תורה, אות טז). דמיינו שהמין האנושי כולו היה שובר את קליפת הקבלה, עולה מן הדומם אל הצומח, אל החי ואל המדבר, וכולם היו רוצים רק להשפיע זה לזה. רוב הצרות, העוני והייסורים היו עוברים מן הבריאה, שהרי שורש כל המריבות והאסונות הוא העל מנת לקבל. כל יחיד על פני כדור הארץ היה מוצא עולם שלם שמוכן לעזור לו. אם יש לו מיחוש קטן, הרופא הגדול ביותר בא לטפל בו. אם חסר לו ממון, בעלי ההון הגדולים ביותר מסדרים לו. אם חסר לו ברוחניות, מביאים לו את המורים הטובים ביותר. ממילא יש לו הכל. זה תיקון העולם.

ועל מלך המשיח נאמר: "עני ורכב על חמור" (זכריה ט, ט). ידוע הרמז שחמור הוא לשון חומר, והחומריות היא העל מנת לקבל. מלך המשיח רוכב על החומר ושולט בו, וכל מהותו נתינה.

זה הסוד של כל גדולי ישראל ומנהיגיו. הרבי מליובאוויטש זכר צדיק וקדוש לברכה, מגדולי הדור הקודם ומן המעניקים הגדולים שבו, שזכינו לקבל ממנו מעט מן המעט, כל ההדרכה שלו וכל החינוך שלו לכל מי שסר למשמעתו היו נתינה, להשפיע, על מנת לתת. שליח לוקח את אשתו ויורד לאיזו פינה נידחת בהונג קונג, שוכר מקום קטן, עושה ממנו בית כנסת ומתחיל לדאוג שם ליהודים. היה יכול לשבת בשקט ובשלווה בארץ הקודש, בכולל מסודר. אבל הוא שליח, ואין לו מעצמו כלום.

על משה רבנו נאמר: "והאיש משה ענו מאד מכל האדם" (במדבר יב, ג), ומפרש רש"י: "שפל וסבלן". סבלן, שיכול היה לסבול כל אחד ואחד. ככל שאדם הוא יותר על מנת להשפיע, כך הוא מסוגל להכיל את האחר יותר, משום שהוא נכנס לתוך האחר ואכפת לו ממנו.

שורש כל המחלוקות, חילוקי הדעות והמריבות הוא שכל אחד סגור סביב עצמו, רואה רק את עצמו ואת האינטרס האישי שלו. אנחנו מסתכלים בצורה צרה וקרה, רק בקוטר שלנו, וממילא האחר אינו קיים. וברגע שיש התנגשות בין הרצון של השני לרצון שלי, נוצרת מחלוקת. אבל אם כל מהותי הייתה על מנת להשפיע לך, וכל ראשי היה תפוס במחשבה איך לעשות לך טוב, לא היה מקום למחלוקת.

מסופר על הגאון רבי אליהו דסלר זכר צדיק לברכה, שאמר לחתן וכלה שנכנסו תחת החופה: דעו לכם כלל אחד פשוט. כל זמן שכל אחד מכם יהיה עסוק איך להשפיע ולהעניק לשני, השלום והאחדות ישרו אצלכם בבית. וברגע שכל אחד מכם יתחיל לחשוב איך הוא מקבל מן השני, דעו שהשלום הסתלק, ומתחיל הפירוד.

דרכיה דרכי נעם

השורש של כל המהות הרוחנית והגשמית של הבריאה הוא על מנת להשפיע, ולקדוש ברוך הוא, לתורה ולישראל יש אותן תכונות. בתורה רואים זאת בכל מקום. השבת היא עשרים וארבע שעות בתוך השבוע, שנשלפות מתוך הג'ונגל של המרוץ. שקט ושלווה, האוכל מוכן והכל מסודר, ומלאכות שצריך לעמול ולהתייגע בהן נעלמו מאותו יום. שב והתענג.

וכך בנישואין. חז"ל משבחים את "האוהב את אשתו כגופו, והמכבדה יותר מגופו" (יבמות סב, ב). התורה דואגת כל הזמן שיהיה לאדם טוב ושתהיה לו שלוה. וכך בטהרת המשפחה. אמר רבי מאיר שהתורה קבעה את ימי

ההרחקה "כדי שתהא חביבה על בעלה כשעת כניסתה לחופה" (נדה לא, ב). הרעיון התורני כולו הוא לעשות לאדם טוב.

ועוד יותר מזה. מחלל שבת במזיד, בזמן שבית המקדש קיים, כשיש עדים והתראה, חייב סקילה. ובכל זאת, אדם נפל ונפצע ויש ספק פיקוח נפש, מתניעים את הרכב ונוסעים. שנינו במשנה: "וכל ספק נפשות דוחה את השבת" (משנה יומא ח, ו). וכותב הרמב"ם שאת הדברים האלה עושים "על ידי גדולי ישראל וחכמיהם" (רמב"ם הלכות שבת ב, ג). התלמיד חכם הגדול ביותר בשכונה הוא שצריך להתניע ולהושיע, כדי ללמד את כולם. השבת ניתנה כדי שלאדם יהיה טוב בעולם ובחיים, ולכן כשנשקפת סכנה לחייו, התורה עצמה מצווה לדחות את השבת.

ובגמרא, כשמבררים איזה ענף של התמר הוא הלולב שבתורה, דוחים ענף שעליו עשויים כקוצים ומסרטים את הידיים, מפני ש"דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום" (סוכה לב, א; משלי ג, יז). מצווה אינה יכולה להביא לאדם נזק.

וזה מה שנאמר: "והחוט המשלש לא במהרה ינתק" (קהלת ד, יב). המכנה המשותף של שלוש העוצמות, הקדוש ברוך הוא, התורה וישראל, הוא על מנת להשפיע. אדם שמתנהג כך, משפיע ונותן לאחר, נכלל בתוך החוט המשולש הזה.

רבי אליהו דסלר מבאר את הדברים בספרו מכתב מאליו. כוח הנתינה, כוח החסד, הוא שעל ידו משלימים בני האדם זה את זה. הנותן משלים למקבל את מה שחסר לו, והמקבל משלים לנותן בכך שהוא מאפשר לו לתת, ובדרך זו מתאחדים שניהם לשלמות אחת. ומביא את דברי חז"ל: "יותר ממה שבעל הבית עושה עם העני, העני עושה עם בעל הבית" (רות רבה ה, ט). זו הבחינה שבקבלה נקראת דכר ונוקבא, משפיע ומקבל. ולכן אמרו: "כל אדם שאין לו אשה אינו אדם" (יבמות סג, א), משום שהנותן והמקבל משלימים זה את זה.

וממשיך הרב דסלר ומבאר שרבים טועים בעניין האהבה, וחושבים שהיא נמצאת בעיקר בין שניים שדומים זה לזה. האהבה יכולה להתפתח דווקא בין שניים שאינם דומים, שיש ביניהם צדדים מנוגדים רבים, משום שבגלל השוני הם משלימים זה את זה, וזה שורש אהבתם. רק כשגוברת מידת הנטילה, וכל אחד דואג לעצמו בלבד, מתרבה המחלוקת והם נעשים שונאים. ובאופן הזה גם אנחנו כביכול נותנים לקדוש ברוך הוא במעשינו ועושים לו נחת רוח, והחסד הולך ומתפשט, עד שהבריאה כולה בתיקונה מתאחדת בשלמות להווייה אחת. ואילו כוח הנטילה, שבו מושך האדם כל דבר אל עצמו ואל תחום שליטתו, מחריב את העולם, והוא שורש כל המחלוקות.

נתינה מולידה אהבה

מה שמגלה לנו הרב דסלר הוא אחד מיסודות שלום הבית. דווקא במקום שבו אנחנו נופלים, במקום שבו הכוחות מנוגדים וצריך להתאמץ כדי להכיל את השני בתוכך, שם טמון השורש של המפעל האדיר שנקרא אהבה. וטעם הדבר, כמו שלמדנו בהרחבה, שהנתינה היא שמולידה את האהבה. אין דרך אחרת ליצור אהבה בלב האדם זולת הנתינה וההענקה.

אמרו רבותינו: "אדם רוצה בקב שלו מתשעה קבים של חבירו" (בבא מציעא לח, א). כשאדם נותן ומשקיע, הוא מרגיש שייך למקום ולדבר, ואפילו לחפצים דוממים. מה שאדם השקיע בו, הוא מחובר אליו. וכשיש דברים מנוגדים בין איש לאשתו או בין אדם לחברו, והוא מתאמץ ועמל, יוצא מן העל מנת לקבל אל העל מנת להשפיע, מתאמץ להכיל את האחר, להסכים איתו ולזרום איתו, יש כאן כמויות גדולות של נתינה. מאמץ גדול הוא נתינה גדולה, ונתינה גדולה מולידה אהבה גדולה.

זה גם הסוד הגדול של עולם המניעות, כמו שלמדנו בשיעור על אין עוד מלבדו. מונעים מן האדם את הקדושה, והוא צריך להתאמץ, לעמול ולהתיגע. וכשיש עמל ויגיעה ומאמץ גדול, התוצאה היא אהבה גדולה לדבר וחיבור גדול אליו. אילו היה הקדוש ברוך הוא מקבל אותנו מיד, והאדם היה מגיע לפסגות כשהכל זורם לו בקלות, האהבה בינו לבין הקדוש ברוך הוא הייתה קטנה. יוצא שהמפעל האדיר של הקשר בין האדם לבוראו נבנה מן השמאל הדוחה, והיא שמולידה בסופו של דבר את הימין המקרבת.

אם נרד לעומק ולשורש של כל פעולה, של כל מחשבה ושל כל דיבור שלנו, נגלה שמסתתר שם אחד משני דברים. או שאני פועל את הפעולה, מדבר את הדיבור, רואה את המראה ושומע את השמועה על מנת לקבל, או שאני עושה זאת על מנת להשפיע. כדאי שאדם יעשה לעצמו מבחן של יום שלם, ויבדוק כמה השפיע, כמה נתן וכמה העניק, וכמה פעל על מנת לקבל. ברגע שרוב היום שלנו יהיה על מנת להשפיע ולהעניק, אנחנו מגדילים את אחוזי התיקון ואת אחוזי הזיכור שלנו, וממילא מגדילים את המידה שבה נרגיש את הנועם ואת השפע של ה' יתברך.

על העולם הבא אמרו חז"ל: "צדיקים יושבין ועטרותיהם בראשיהם ונהנים מזיו השכינה" (ברכות יז, א). זיו השכינה הוא הכוח העצום של על מנת להשפיע, הטוב והטוהר הזה, האכפתיות מן הזולת. זה האור הגדול.

שלושה ועוד שלושה

שמעתי פעם על אדם שישב והתבונן לעומק איך יוכל לעשות דבר שדרכו יתקן את העולם, והגיע למסקנה פשוטה. הוא לקח אדם שהייתה לו בעיה גדולה, חשבון בנק מעוקל וחובות כבדים לאנשים ולחברות, ומסר את נפשו כדי לסדר לו את העניין. הוא לקח אותו כפרויקט, הלך ואסף כסף מאנשים, הפך עולמות וסידר לו הכל עד הסוף. הוא איפס לו את החשבון והחזיר אותו אל המסלול, לפתיחה חדשה. כשהאיש לחץ את ידו ושאל איך יוכל להחזיר לו על מה שנתן לו, אמר לו: אני משביע אותך בשבועה חמורה, שבעזרת ה' ביום מן הימים תיקח אדם אחר, שנמצא במצב שלך או במצב קל או קשה ממנו, כפי מה שתוכל לעזור, ותיקח אותו כפרויקט ותיטיב לו הטבה גמורה, בלי שום אינטרס ולא על מנת לקבל, בדיוק כמו שעשיתי איתך. וכשתסיים, תשביע אותו שיעשה מעשה דומה לאחר, וכן הלאה. כך, אמר, אוכל לתקן עולם שלם.

דמיינו שכל אחד מאיתנו יעשה זאת לשלושה בני אדם, והשלושה יעשו זאת לעוד שלושה. בזמן קצר נוריד לעולם שפע עצום של השפעה, של טוהר ושל נקיות. הרי לפי מה שאנחנו לומדים היום, קדושה וטומאה הן השפעה וקבלה, נתינה ונטילה. מעשה כזה מעלה את מאזן הקדושה בעולם בממדי ענק. זו העבודה שלנו.

אנחנו יוצאים מן השיעור הזה ומגיעים הביתה, לעבודה, לכל מקום, ומחפשים איפה אפשר להעניק ואיפה אפשר להשפיע. כאן מתחיל האימון. אנחנו כל כך מאומנים להיות סביב עצמנו ולראות איפה אנחנו מרוויחים. כל דרך החשיבה שלנו וכל מנגנוני ההגנה שלנו פועלים סביב שאלה אחת, איפה אני בתמונה. מהיום נתחיל להתאמן ולהפוך את כל המנגנון הזה, ולחפש איפה אני יכול להעניק לאחר, להשפיע ולתת, ולא איפה אני יכול לקבל.

וברגע שמנגנון החשיבה שלנו יתחיל לעבוד כך, גם מן השמים יזמנו לנו מצבים שבהם נוכל להגשים את החלום הנפלא הזה. אמרו חז"ל: "בדרך שאדם רוצה לילך בה, מוליכין אותו" (מכות י, ב). אדם שרוצה לקבל וליטול, מזמנים לו מן השמים מצבים שבהם יקבל ויטול. ואדם שרוצה להעניק ולהשפיע, מזמנים לו מצבים של נתינה.

לפעמים אתה אומר לאדם לתת צדקה, והוא עונה שמצבו קשה ואין לו. מי שמתחיל לתת דווקא כשאין לו, ולו מעט, מתחיל לאמן את נשמתו ולמשוך שפע מן הסוג שלה, שפע של על מנת להשפיע. מי שהולך בדרך הזאת זוכה פעמים רבות לראות כיצד מזמנים לו מן השמים אמצעים וכוחות, בדרכים שונות ומשונות, כדי שיוכל להמשיך להשפיע ולתת.

וזה מה שאמרו רבותינו: "מגלגלין זכות על ידי זכאי וחובה על ידי חייב" (שבת לב, א). אדם שהוא נוטל, שכולו על מנת לקבל, מזמנים לו עוד מצבים כאלה לאורך חייו. וכמו ש"מצוה גוררת מצוה", כך, בר מינן, "עברה גוררת עברה" (אבות ד, ב). ועבירה ברמות הדקות שאנחנו מדברים עליהן היום היא הנטילה, האנוכיות, עולם הגאווה והתאוה. הכל סובב על ציר אחד.

ולכן אמר שלמה המלך: "מפנק מנער עבדו ואחריתו יהיה מנון" (משלי כט, כא). הורים שמפנקים את ילדיהם יותר מדי מרגילים אותם להיות סביב עצמם ולחשוב שכל הבריאה חייבת להם. ילדים כאלה יוצאים לחיים, ופעמים רבות חסר להם ביטחון עצמי וקשה להם למצוא את מקומם בחברה. לעומתם, ילדים שגדלו בבתי שחינכו אותם מקטנות לתת ולהעניק, לסדר את החדר, לעזור בכלים ובשטיפת הבית, ללכת למכולת ולחזור, ילדים שלא הכל סבב סביבם והם היו חלק מן המערכת, גדלים בצורה בריאה.

וכך בין בני זוג. כשאחד מפנק את השני עד שהשני אינו עושה דבר, אינו עוזר ואינו מעניק, הבית עלול להגיע בסופו של דבר אל יועצי הנישואין. אבל בית שמתנהל כך ששניהם מעניקים, נותנים ומשפיעים, שורה בו האהבה, כי הנתינה מולידה אהבה. אהבה בגימטריה אחד. כדי להיות אחד, צריך להשפיע, ומי שנוטל ולוקח נמצא בפירוד.

שעה אחת ביום

זה הסוד הגדול שמגלה כאן בעל הסולם, וזה בעצם הפירוש הגדול של הזוהר הקדוש כולו. בכל הזוהר ובכל חכמת הסוד והקבלה, אנחנו עוסקים בדבר אחד: כיצד נשפיע לעולם שפע בדרך הגבוהה ביותר. בקבלה זה נקרא העלאת מ"ן והורדת מ"ד. העלאת מ"ן היא העבודה שלנו כאן: להיות צדיקים יותר, לכוון יותר במצוות ולעשות אותן יותר לשמה, לכוון ולהיכנס לגנזי המלך. המלך שמח כשבנו מתעניין בסודותיו ובעומק התורה ומתאמץ להשיג אותם, ואז אנחנו גורמים נחת רוח לה'. וברגע שיש נחת רוח לה', יורד יותר שפע לעולם.

כל חכמת הסוד באה לחזק את הפנימיות של עם ישראל, את הנשמה של היהודי, שהיא בעצם על מנת להשפיע. כך יורד שפע לעולם, יורדים חסדים ומתמתקים הדינים. הרצון לקבל לעצמי הוא צמצום, הוא רק אני. וכשאני עוסק בהשפעה, אני עם ישראל כולו. זה הסוד הגדול.

הדברים אינם פשוטים. צריך הרבה עבודה, הרבה עמל והרבה יגיעה. אבל בדרך שאנחנו עובדים בה, ובסוד הגדול שלמדנו בשיעור על הצעד ליעד, מתחילים בצעד קטן. ניקח בעזרת ה' שעה אחת מתוך היממה, ונתחיל להתאמן בה לפעול על מנת להשפיע. האדם הראשון שאני פוגש היום, אני משפיע לו. אני נותן לו מחמאה, מעניק לו ונותן לו מה שאני יכול. ולאט לאט, בעזרת ה' יתברך, נקנה את זה בקניין. נעבור מן הדומם אל הצומח, אל החי ואל המדבר, ונזכה לתיקון הגדול.

יהי רצון שנזכה, בסיומו של הקורס הזה, להפוך יום אחר יום את הרצון לקבל לרצון להשפיע, להידבק במידותיו של הבורא, ולהוריד בנתינה שלנו שפע של חסד ושלום על עם ישראל ועל העולם כולו.

המימד הנוסף · הרב יוסף ביטון שליט"א

050-590-1349 · ravbiton.com · קאוצ'ינג על פי הקבלה, חלק ב', שיעור 10